

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Tételcímek az emelt szintű szóbeli érettségi vizsgára (2010)

- A tételekhez kapcsolódó feladatok nem nyilvánosak. (A magyar nyelv tételekhez és az irodalom tételekhez is egy-egy feladat tartozik.)
- A feladatok felvezető idézettel, mottóval, úgynevezett bázisszövegekkel kezdődnek – a vizsgázónak azokra reflektálnia kell a feladatban kijelölt módon.

IRODALOM

ÉLETMŰVEK

1. A komikum megjelenési formái Petőfi Sándor lírájában
2. A vándorlás, az út toposza Arany János lírájában
3. A lírai nyelv sajátosságai Ady Endre *A halottak élen* című kötetében
4. A próféta szerep megjelenítése Babits Mihály *Jónás könyve* című művében
5. Elbeszélésmódok és nézőpontok Kosztolányi Dezső *Esti Kornél* című kötetében
6. József Attila kései lírájának (1935-37) poétikai sajátosságai

PORTRÉK

7. Elégikus létszemlélet Berzsenyi Dániel lírájában
8. Látomásos jelleg Vörösmarty Mihály verseiben
9. Az elbeszélésmód jellegzetességei Móricz Zsigmond *Pillangó* vagy *Úri muri* vagy *Az Isten háta mögött* című regényében
10. Weöres Sándor *Magyar etüdök* című versciklusának képi és zenei világa

LÁTÁSMÓDOK

11. Műfaji hagyomány és barokk szemlélet Zrínyi Miklós *Szigeti veszedelem* című eposzában
12. A kortárs magyar irodalom nagyjainak megjelenítése Karinthy Frigyes *Így írtok ti* című művében
13. Groteszk látásmód Örkény István *Tóték* című drámájában

A KORTÁRS IRODALOMBÓL

14. Bodor Ádám: *A Sinistra-körzet*
15. Oravecz Imre: *A hopiké könyve*

VILÁGIRODALOM

16. Vergilius eklogái és hatásuk a XX. századi magyar költészetre
17. Mágikus realizmus G. G. Márquez *Száz év magány* című regényében

SZÍNHÁZ- ÉS DRÁMATÖRTÉNET

18. A komédia konvenciói és megújítása Molière *Tartuffe* című drámájában
19. Történelem- és létértelmezés Madách Imre *Az ember tragédiája* című alkotásában

AZ IRODALOM HATÁRTERÜLETEI

20. Hőstípus és cselekményvezetés Conan Doyle *Sherlock Holmes* történeteiben

MAGYAR NYELV

EMBER ÉS NYELV

1. A nyelv és a beszéd funkciói
2. A beszéd mint cselekvés

KOMMUNIKÁCIÓ

3. A sikeres kommunikáció nyelvi összetevői
4. A tömegkommunikáció hatása a nyelvhasználatra

A MAGYAR NYELV TÖRTÉNETE

5. A nyelvújítás módszerei
6. Nyelvművelés és nyelvtervezés napjainkban
7. A magyar nyelv szókészletének rétegei

NYELV ÉS TÁRSADALOM

8. Egynyelvű szótárak
9. A hivatalos nyelv szókincsének jellemzése
10. A társadalmi nyelvváltozatok főbb különbségei

A NYELVI SZINTEK

11. A központozás szerepe a szöveg értelmezésében
12. A beszédhangok és jelentésmegkülönböztető szerepük
13. A szófaj és a mondatrészi funkció összefüggései

A SZÖVEG

14. A beszéd és az írás összehasonlítása
15. A szöveggörnyezet mint jelentésalakító tényező
16. Gyakorlati szövegtípusok nyelvi jellemzői

A RETORIKA ALAPJAI

17. A retorika mint a meggyőzés művelete a gondolatközlésben
18. Jelenkori szónoki beszéd

STÍLUS ÉS JELENTÉS

19. A konnotatív és a denotatív jelentés
20. A képszerűség eszközei hétköznapi szövegekben